

Lena Malmström
Centrum för naturvägledning
018- 672504
lena.malmstrom@slu.se

Minnesanteckningar
Samverkansgruppsmöte
20160205
Kl. 10:30 – 15.00 (alt. kl.16, se
nedan)
Naturhistoriska Riksmuseet,
Stockholm

1 (6)

Anteckningar nätverksmöte 1:2016 (2016-02- 05)

1. Johan Bodegård, stf chef Naturhistoriska riksmuseet hälsade alla välkomna till museet. CNV hälsade välkomna till årets första möte och presenterade dagens program. CNV är glada att få samordna nätverket även under 2016.
2. Claes Enger hälsade välkomna till Naturhistoriska Riksmuseet och berättade om verksamheten här. Sveriges tredje mest besökta museum har 11 miljoner föremål i samlingarna, 250 anställda och man bedriver forskning och utställningsverksamhet. De senare med ledorden upptäckarglädje, lust att lära och nyfikenhet. 2016 firar man 100 år Frescati.

3. Nytt på Naturvårdsverket - Björn Risinger, GD

Björn Risinger inledde med att berätta att det var särskilt roligt att vara här, på Naturens års möte, eftersom han varit med i uppstarten av Naturens år inför firandet av naturskyddet 100 år, 2009. Björn Risinger betonade också vikten av samverkan.

Aktuella satsningar inom Naturvårdsverket:

- Klimatklivet, som är en stor satsning på naturområdet.
- Kommunikationssatsningar inom klimat och luft
- Kommunikation om friluftsliv och allemansrätt –bla om digitala lösningar för skyddad natur.
- Tillgängliggörande av miljöinformation. Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten samt länsstyrelserna har presenterat en strategi för hantering av miljödata, baserad på öppna data. Hack for Sweden går av stapeln 12-13 mars i Naturvårdsverkets lokaler.
- Kommunikationssatsningen Skyddad natur – en satsning under tre år för att stärka kommunikationen kring skyddad natur. Naturens år får gärna komma med förslag på hur vi tillsammans kan öka kunskapen bland annat om den statistik som tas fram.
- Kommunikationssatsningen kring ekosystemtjänster fortsätter.

Björn Risinger berättade också om ett arbete för att förnya Naturvårdsverket utifrån ledorden öppnare och enklare och fokus på att nå miljö kvalitetsmålen.

Några frågor från nätverket till Björn Risinger handlade om hur samverkan kan ske med myndigheten och förtydliganden kring några frågor och skyddad natur.

Några referenser som lämnades:

Forskningsprojektet Friluftsliv i förändring, om hinder för friluftsliv:

<http://www.naturvardsverket.se/Om-Naturvardsverket/Publikationer/ISBN/6500/978-91-620-6547-8/>.

Om hur Svenskt friluftsliv fördelar pengar till friluftorganisationer:

<http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Anslag-till-friluftsliv/>.

Info om LONA-bidragen: <http://www.naturvardsverket.se/Stod-i-miljoarbetet/Bidrag/Lokala-naturvardssatsningen/>

4. På gång i nätverket

Naturum och Tyresta nationalpark. Besökarantalet i landets naturum växer. Förra året kom 1,6 miljoner besökare, en ökning med ca 100 000. I Tyresta ökade ffa besöken av skolklasser med en tredjedel förra året. Det visar att längtan efter den här typen av besöksmål är enorm.

Ekosystemtjänster ska vi i år försöka paketera lite bättre. Program för nästa år, kör ganska koncis under sommaren med utställning och programaktiviteter.

Friluftsförbundet – har många säsongsknutna aktiviteter, skridsko just nu. Skidor Projektet ”Gilla backen” lyfter lokala skidbackar som ett ställe för ungsomar att vara (hänga). Vi bygger banor, hopp osv. Projektet Skogshjältarna har verksamhet i skolan tillsammans med Rädda barnen, och handlar om friluftsliv kopplat till barn och barns rättigheter. Pågår just nu i Jönköping. För nyanlända har Friluftsförbundet ett fördjupat samarbete med Studieförbundet. Lokalföreningar har aktiviteter inom detta område redan idag.

Nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik ger ut tidningen Bilagan. Nummer två är en kalender om naturum, skyddad natur och forskning. Vi arbetar också med skolor. **Vill gärna ha tips på vad man kan göra kring integration.**

Skansen bygger ut hägn och information kring dessa. Östersjöprojektet fortskrider, förra året hade Röda korset en insamling på Skansen. I år kommer teatergruppen på Lillskansen att arbeta med ett projekt kring integration. Skansen har alltid jobbat med ekosystemtjänster i ordinarie verksamhet. Nu vill vi ha ett mer fokuserat arbete under temadagar, gärna med inriktning på integrationsfrågan. **Vi är öppna för samarbeten!**

Världsnaturfonden WWF Earth Hour firas 19 mars kl. 20.30 – 21.30. Vi driver Nature Alert tillsammans med SNF, BirdLife mfl. för att inte naturvårdslagarna i Europa ska försvagas. Svenska pärlor har varit bra och framgångsrik kampanj. Vi önskar att mängden pengar som ges till naturvård skulle vara mindre styrd av den politiska situationen. Pengarna bör inte ändras när det blir ny regering.

Håll Sverige rent driver en kampanj om Allemansrätten sedan 2013. Förra året satsade vi på barn och unga under grön flagg-nätverket. Vi satsar också på nyanlända svenskar. Nya affischer för i år allemansrätt på olika språk. Affischerna finns [att ladda ner på hemsidan](#). Tillsammans med SFi-studenter i Järfälla blev vi intervjuade av tysk tv pga affischerna. Under 2016 ska HSR göra en stor ungdomssatsning om allemansrätten (ny målgrupp).

Studieförbundet – asylverksamheten är högaktuell: att lära svenska är huvudfokus men eftersom natur är ett av våra profilområden så använder vi det spåret. Tillsammans med Jägareförbundet ser vi över utbildningarna för Jägarexamen, för att konkurrera med kommersiella aktörer som har mycket korta utbildningar.

Naturens år

Tillsammans med sportfiskarna har vi ett ungdomsprojekt och vi utbildar naturumpersonal tillsammans med CNV. Tillsammans med STF driver vi ett ledarprogram med inriktning mot UTE.

Arbetet med ekosystemtjänster har inte kommit igång så mycket, men vi arbetar på att lära organisationen.

STFs "Barn- och ungdomsspåret" är en tjänst ute för att utveckla arbetet mot barn, ungdomar, familjer samt de som inte har så bra tillgång till friluftsliv idag, däribland nyanlända. Allemansrätten är ett tema. Projektet ska löpa flera år framöver hoppas vi. Ekosystemtjänster – här sker mycket av arbetet i lokalavdelningarna: vandringar, restaureringar av leder, våtmarker mm. Vi ska också kolla på hur man i logidelen kan se ekosystemtjänster.

ArtDatabanken – SLU har fått ny rektor, Peter Högberg, som tidigare arbetat mycket med skog. **Uppmaning: Nominera personer till naturvårdspriset** som delas ut vid Flora-Faunakonferensen om naturvård 20 april. Tema är Vetenskap i naturvårdens tjänst. Vi ska diskutera hur man kan beskriva naturen mha stora data och ny vetenskap för att skydda naturen. Från USA kommer [eBird](#), en organisation som arbetat liknande Artportalen, de använder nya sätt att samla in data. Åsa Romson kommer också. Håll utkik efter programmet som kommer om en vecka!

Jägareförbundet arrangerar populära friluftsdagar för nyanlända svenskar. Vargförvaltningen upptar mycket tid, men är en fråga som medlemmarna vill att vi ska jobba med.

Jägarexamen ökar med ca 10% och är ett sätt för många att lära sig om naturen. Jaktsäsongen går mot sitt slut, vilket innebär att ekosystemtjänsten/varan viltkött finns i varje frysbox. Kolla in [viltmat.nu](#)!

Ett kommande Naturens år-möte kan gärna hållas på Öster Malma. (Senaste mötet i Öster Malma hölls i september 2014.)

Biotopia – vill gärna komma igång med att ta ut nyanlända/SFI i naturen. Idag möter vi dem inne i museet, men vore ännu bättre mitt ute i spenaten. Stor ombyggnad av nedervåningen pågår som tar mycket tid och energi. Men det blir bra!

Ekosystemtjänster – här har vi ffa ett stekelhotell ute i parken för solitära bin. Till och med på vintern stannar folk och undrar, frågar om hotellet. Ett bra tillfälle att fånga dem för att berätta vidare.

Naturpodden ett avsnitt varje månad ute och letar efter något i Uppsalanaturen.

Har nästan för mycket barn – ses som småbarnsmuseum, satsar därför nu mot vuxnare publik och att nå folk även utanför museet. Podden är ett led i detta. Vuxenaktiviteter (tex bygga holkar för vuxna).

Centrum för biologisk mångfald är ett litet forskningscentrum, men vi har även publika aktiviteter främst riktade mot avnämare som andra forskare och organisationer, myndigheter. Vi ska hålla en stor konferens i november på temat ekosystemtjänster och biologisk mångfald. Datum ej satt. Ämne i tiden! Lyfta diskussioner, olika aspekter.

Naturens år

Biodiverse kommer ut med ett nummer om klimat i mars. Önskad biologisk mångfald blir ett annat temanummer, och så ges ytterligare ett nummer ut i anslutning till konferensen, om ekosystemtjänster.

Upplandsstiftelsen arbetar mycket med naturvård, tex i Nedre Dalälven, med gamla naturbetesmarker, fisk, kustmynnande vatten osv. Vi har fått ökat bidrag från landstinget att jobba tre år med folkhälsa. I år fokus på att ge personer med olika funktionsnedsättningar möjlighet att komma ut i naturområden.

Vi diskuterar vad vi kan göra om integration och i år arbetar med en lokal öppen förskola som ska flytta verksamheten utomhus en dag i veckan – ett första steg att vänja sig vara ute i naturen.

Upplandsleden skick liksom informationen i dess anslutning hålls i gott skick. Märker av ett ökande intresse för leden, många frågor. Kul!

Skärgårdsstiftelsen vill få ungdomar att upptäcka skärgårde och få ungdomar på våra marker. Vi skapar 4 st utbildningsplatser (lokaler) på olika platser dit skolor ska kunna åka på utbildningsdagar. Det finns lärarhandledning och aktivitetsmaterial för varje plats. Platserna och materialet ska vara för alla ungdomar, men vi har haft barn med funktionsnedsättning och utländsk bakgrund som referensgrupp och tagit mycket hjälp av barnen själva – de har varit testpersoner på materialet. Gjort filmer etc. pyssel, skapat troll.

Naturskyddsföreningen har 220 000 medlemmar. Natursnokarna är den stora satsningen just nu. Schysst sommar är uppskattat och fortsätter. Vi har drivit igenom en SFI-utbildning, vilket verkligen är belönande och inspirerande. Studenterna lär sig mycket svenska genom att GÖRA någonting, det är tacksamt. Naturbingo är tex. jättespännande. Här finns tips att få. Facebook en kanal för oss – kolla gärna på [vår sida](#). (länken går till Naturskyddsföreningens hemsida, sök på Naturskyddsföreningen + resp. ort för att hitta lokalföreningar).

Naturvårdsverket – jobbar med sociala medier för kommunikation kring nationalparker och naturum. Hör gärna av er om ni vill utbyta erfarenheter. Tankesmedja för friluftsliv kommer att hållas på Djurönäset. För mer info om Naturvårdsverkets aktiviteter, se Nytt från Naturvårdsverket med Björn Risinger ovan.

Naturhistoriska Riksmuseet – i samarbete Naturvårdsverket utser vi Årets naturfotograf och årets utställning invigs snart av Björn Risinger. Statliga museer har fått fri entré, och vi hoppas locka publik som inte har så god ekonomi.

5. Gruppövning ”Almedalen: Natur + integration = sant”

I grupper fick nätverket i uppgift att diskutera vad vi skulle vilja göra om Naturens år delta i Almedalsveckan 2016. Se frågor nedan. Det blev livliga och intressanta diskussioner. Stina Söderqvist (som ledde övningen) samlade in anteckningarna och tar med dem till diskussioner på Naturvårdsverket.

Naturens år

1. Innehåll i seminariet?
2. Vilka vill vi bjuda in?
3. Beslutsfattare: riktar vi oss mot dem och vad vill vi att de ska göra?
4. Vilka arrangerar?
5. Vill din organisation delta?

6. Nästa möte

Datum för samverkansmöten 2016:

torsdag 2 juni

tisdag 20 september

fredag 18 november

Anteckningar

Lena Malmström, Centrum för naturvägledning

Naturens år

Deltagare

1.	Maria	Lidberg	STF
2.	Lisa	Malmgren	Studieförbundet
3.	Anna	Grundén	Håll Sverige rent
4.	Torbjörn	Hegedüs	Världsnaturfonden WWF
5.	Tommy	Lambrell	Skansen
6.	BrittMarie	Liedesten	Bioresurs
7.	Göran	Andersson	Friluftsförbundet
8.	Jessica	Ångström	Tyresta nationalpark, naturum
9.	Stina	Söderqvist	Naturvårdsverket
10.	Maria	Bergström	Naturskyddsföreningen
11.	Sandra	Löfgren	Skärgårdsstiftelsen i Stockholm
12.	Louise	Thorén	SLU, ArtDatabanken (praktikant)
13.	Daniel	Klingsmyr	SLU, (praktikant)
14.	Emelie	Runfeldt	Upplandsstiftelsen
15.	Annika	Borg	CBM (SLU och UU)
16.	Maria	Brandt	Biotopia
17.	Christina	Nilsson-Dag	Svenska Jägareförbundet
18.	Kjell	Bolmgren	SLU, Svenska fenologinätverket
19.	Johan	Samuelsson	SLU, ArtDatabanken
20.	Anette	Håkans	SLU, ArtDatabanken
21.	Lena	Malmström	Centrum för naturvägledning, SLU